

Gemeenteraad Harderwijk
Postbus 149
3840 AC HARDERWIJK

datum: 30 november 2022
ons kenmerk: 02430000125342 / 02430000417739
uw brief van:
uw kenmerk:
onderwerp: Voortgang windproject Lorentz

Geachte leden van de gemeenteraad / leden van de commissie

Op 1 oktober 2020 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Lorentz, partiële herziening windmolens' vastgesteld. Hiermee is het bestemmingsplan aangepast zodat op bedrijventerrein Lorentz de bouw van drie windturbines mogelijk wordt gemaakt. Om de duurzaamheidsdoelstellingen te kunnen behalen, zet de gemeente Harderwijk in op het opwekken van duurzame energie en heeft het voortouw genomen met de realisatie van een drietal windturbines. Vanuit de gezamenlijke duurzaamheids- en samenwerkingsdoelstellingen gaat de ontwikkeling, realisatie en exploitatie van de windturbines samen met het waterschap Vallei en Veluwe.

Via deze brief informeren wij u over de voortgang. Belangrijke onderwerpen daarin zijn: De behandeling van het bestemmingsplan door de Raad van State (of beter: het uitstel hiervan), de uitwerking van de businesscase en voorbereiding van de vervolgstappen. We beginnen deze brief door kort terug te kijken om inzicht te geven welke stappen en besluiten er zijn genomen in de afgelopen jaren.

Op het sinds de vaststelling van het bestemmingsplan doorlopen proces zijn twee belangrijke ijkpunten te benoemen:

1. Er zijn twee beroepen ingesteld tegen het bestemmingsplan bij de Raad van State. Door een uitspraak van de Raad van State over een windproject in Delfzijl en vervolgens door landelijke ontwikkelingen rond windenergieprojecten heeft de behandeling bij de Raad van State aanzienlijke vertraging. Daarnaast spelen ook capaciteitsproblemen bij de Raad van State, die zelf geen fatale termijnen kent, waardoor geen zicht is op een spoedige afronding. We verwachten dat de behandeling van de ingediende beroepen medio 2023 zal plaatsvinden. Dit heeft als gevolg dat de procedure bij de Raad van State procedure het project ten minste twee en half jaar vertraagt.

organisatie eenheid: Domein Stad & Omgeving
behandeld door: A.H. Wolfis
telefoonnummer: 0341 411 320
bijlage(n):

Havendam 56
Correspondentieadres:
Postbus 149
3840 AC Harderwijk
T 0341 411 911
F 085 110 8515
E info@harderwijk.nl
I www.harderwijk.nl
B NL44 BNGH 0285 0033 13

2. Op 28 februari 2022 heeft het algemeen bestuur van het waterschap Vallei en Veluwe besloten in welke rol zij samen met de gemeente Harderwijk gaat werken aan de realisatie en exploitatie van een windpark van drie windturbines; namelijk die van co-investeerder. De uitspraak van de Raad van State is belangrijk voor en van invloed op het bestuurlijke traject bij gemeente en Waterschap over de invulling van de samenwerking en de oprichting van een gezamenlijke rechtspersoon/projectentiteit.

Projectonderdelen

In deze paragraaf schetsen wij op hoofdlijnen de projectonderdelen die voor de realisatie van de windturbines moeten worden of zijn uitgewerkt.

1. Beroepen Raad van State. Eén beroep is ingediend door een natuurbeschermingsorganisatie. Hierover is samen met de provincie Gelderland verweer gevoerd bij de Raad van State. Het andere beroep is ingediend door een belanghebbend bedrijf in de nabijheid van de windturbines dat meent in de bedrijfsvoering beperkt te worden door de komst van de windturbines. Hierover is uiteraard verweer gevoerd. Daarnaast zijn wij met deze partij in gesprek om te verkennen of er andere oplossingen denkbaar zijn voor het door deze partij vermeende probleem.
2. Business case. De business case valt uiteen in verschillende onderdelen:
 - 1) Planologie en vergunningen
Wij zijn op dit moment grotendeels afhankelijk van de al eerder genoemde beroepen. Keuzes ten aanzien van aanbesteding van de windturbines, vergunningaanvragen, planning etc. kunnen op dit moment nog niet gemaakt worden, omdat nog niet duidelijk is wat het effect van de beroepen gaat zijn.
 - 2) Realisatie
Ten aanzien van realisatie is dit eigenlijk hetzelfde, met dien verstande dat wel wordt gestudeerd op de netcapaciteit en het mogelijk reeds vooruitlopend aanvragen van een netaansluiting bij de netbeheerder. Als de turbines er straks staan moet de opgewekte energie immers worden gedistribueerd.
 - 3) Exploitatie
(1) en (2) zijn natuurlijk van invloed op de exploitatie. Het werk staat niet stil. Daarin wordt op dit moment met het waterschap onderzocht wat de juiste samenwerkingsvorm kan zijn, op welke wijze investeringen en opbrengsten moeten worden georganiseerd en gekoppeld aan andere gemeentelijke duurzaamheidsinitiatieven (duurzaamheidsfonds) en hoe dit het beste juridisch en administratief kan worden vormgegeven. Voor de exploitatie zijn daarnaast van belang: de ontwikkelingen op de energiemarkt, de verkregen SDE++-subsidie (en de invloed van de late behandeling bij de Raad van State hierop) en de samenstellende business case uit al deze onderdelen. De business case wordt op dit moment geactualiseerd. De laatste versie is van begin 2022. Op dat moment werd nog uitgegaan van een spoedige behandeling door de RvS. De effecten van de latere behandeling worden nu verwerkt in de business case, die begin 2023 beschikbaar zal zijn.

4) Samenwerking waterschap Vallei en Veluwe

De samenwerkingsvorm met waterschap Vallei en Veluwe moet worden omgezet in een rechtspersoon. Daarbij is ook vorm van de rechtspersoon en de governance structuur hierbij onderwerp van invulling. Dit staat voor komende halfjaren op de rol.

5) Financiering

Voor wat betreft financiering van de realisatie wordt in de business case een uitspraak verwacht.

Herijking voorbereidingskrediet

In de tweede Marap 2022 is aangegeven dat over 2022 de kosten van het project buiten het voorbereidingskrediet lopen (kosten die overigens gedekt worden uit de exploitatie van de turbines). De oorzaak hiervan ligt in het niet plannen van de behandeling bij de Raad van State. Waar vanuit een optimistische kijk verwacht werd de herijking nog niet nodig te hebben, danwel spoedig door te kunnen met het project, bleek richting Marap 2 dat de vertraging en de effecten hiervan groter waren dan voorzien. Deze constatering was te laat. Begin 2023 zal separate advisering voor 2023 aan de gemeenteraad worden aangeboden en wanneer tussentijdse bijsturing nodig is zal dit tijdig worden gemeld.

Risicodossier

Elke fase van een windproject (ontwikkeling, realisatie en exploitatie) kent haar eigen risico's. Nu we bijna aan het einde zijn van de ontwikkelfase, hebben we een aantal grote risico's al achter ons liggen. In het project houden we wel een risicodossier bij, die ook de risico's (inclusief beheersmaatregelen) benoemt voor de fase waar we nu in zitten, als ook de fasen die nog volgen.

De voornaamste risico's op dit moment zijn:

1. Een ongunstige uitspraak van de Raad van State
2. Geen of laat overeenstemming met het belanghebbende bedrijf waardoor het project verder vertraagt..
3. Niet volledig ontvangen van alle jaarschijven SDE-subsidie als gevolg van vertraging van het project (samenhangend met 1 en 2)
4. De businesscase kan mogelijk niet alle voorbereidingskosten dragen, waardoor een deel zal moeten worden afgeboekt.
5. Tijdige aansluiting op het elektriciteitsnet en netcongestie
Daarnaast kennen de bouw- en exploitatiefases hun eigen risico's. Maar zover is het project nog niet gevorderd.

Tot slot

Tijdens de eerdere behandeling van dit project in de raadscommissie merkten we dat het project echt leeft in de gemeenteraad. Het is onmogelijk om een dergelijk omvangrijk project in alle detail per brief mee te delen.

Wij kunnen ons voorstellen dat er behoefte is aan uitleg of aan meer achtergrondinformatie. Uiteraard zijn wij als college, maar ook het betrokken projectteam altijd bereid en beschikbaar uw vragen te beantwoorden, dan wel een uitgebreidere presentatie over het project te verzorgen.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Harderwijk,

A handwritten signature in black ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke at the end.

de heer J.P. Wassens
secretaris

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'H' and 'S' with a long horizontal stroke extending to the right.

de heer H.J. van Schaik
burgemeester